

میزان آگاهی اعضای خانواده بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ نسبت به عوامل خطر این بیماری در شهرستان

گناباد در سال ۹۲-۱۳۹۱

عباس زارع همت آبادی ۱، مهدی کوه جانی ۱، طاهره بلوچی ۲، مریم عشقی زاده ۲، مجید شکوهی برآبادی (ارائه دهنده) ۲

۱. دانشجوی کارشناسی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران.
۲. کارشناس ارشد پرستاری، عضو هیئت علمی، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران

زمینه و هدف:

دیابت، بیماری متابولیک مزمنی است که منجر به صدمه به ارگانهای مختلف فرد مبتلا و کاهش طول عمر وی میشود. سن بالا، چاقی، سابقه ی خانوادگی دیابت، سابقه ی قبلی دیابت حاملگی، تغذیه نادرست و عدم فعالیت بدنی، عوامل خطر اصلی برای این بیماری به شمار می روند. همچنین افرادی که دارای سابقه ی خانوادگی دیابت هستند ۵ برابر شانس بیش تری برای ابتلا به دیابت دارند. این مطالعه را در جهت تعیین میزان آگاهی اعضای خانواده بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ نسبت به عوامل خطر این بیماری، که خود جزء گروه در معرض خطر هستند طراحی و انجام دادیم.

مواد و روش ها:

این مطالعه توصیفی در میان ۱۵۴ نفر مرد و زن بالای ۱۸ سال از خانواده بیماران دیابتی نوع ۲ شهرستان گناباد و از طریق نمونه گیری در دسترس در بیمارستانهای شهرستان انجام گرفت. ابزار مورد استفاده پرسشنامه پژوهشگر ساخته شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و ۲۶ سوال آگاهی در مورد عوامل خطر دیابت نوع ۲ بود. طبقه نمره دهی به واحدهای پژوهش به این گونه می باشد که تنها پاسخ صحیح نمره یک و در صورت نادرست بودن جواب یا انتخاب گزینه نهم نمره صفر داده شد. داده ها با استفاده از SPSS-20 از طریق آمار توصیفی و تحلیلی، تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها:

میانگین سنی واحدهای پژوهش $35/42 \pm 13/49$ سال بود. $51/9$ درصد واحدهای پژوهش مرد، $79/1$ درصد متاهل، $31/2$ درصد شغل آزاد و $30/5$ درصد خانه دار، $21/4$ درصد دیپلم و $22/1$ درصد فوق دیپلم به بالا داشتند. $57/1$ درصد درآمد ماهیانه بین ۵۰۰ هزار تومان تا یک میلیون، $29/9$ درصد مادر و 26 درصد پدر مبتلا به دیابت داشتند میانگین سابقه دیابت، بیمار دیابتی $1/77 \pm 2/87$ سال است. $40/9$ ٪ واحدهای پژوهش از سطح آگاهی متوسط و $39/6$ ٪ سطح آگاهی پایین و تنها $19/5$ ٪ از سطح آگاهی بالایی داشتند.

باتوجه به آزمونهای آماری انجام شده بین آگاهی و سن ($P < 0/001$)، شغل ($P < 0/001$)، تحصیلات ($P < 0/001$) وضعیت اقتصادی ($P < 0/001$) و تعداد اعضای خانواده ($P < 0/001$) رابطه معنی داری وجود داشت ولی بین آگاهی و جنس ($P = 0/10$)، تاهل ($P = 0/32$) و سابقه دیابت بیمار ($p = 0/25$) رابطه معنی داری وجود نداشت.

نتیجه گیری:

با توجه به اینکه افراد جامعه و بالخصوص اعضای خانواده بیمار دیابتی جزء گروه در معرض خطر هستند توصیه می گردد که آموزش وسیعی در سطح جامعه وبخصوص در خانواده بیماران دیابتی در زمینه عوامل خطر بیماری دیابت انجام شود.

واژه های کلیدی:

دیابت، سطح آگاهی، عوامل خطر، خانواده